

22.03.2016

133/07.71.710/2016

Helsingin kaupunki
Espoon kaupunki
Kauniaisten kaupunki
Vantaan kaupunki
Keravan kaupunki
Kirkkonummen kunta
Sipoon kunta

Kauniainen Kv & Kh Grankulla Stf & Sts	
Saap. Anl.	29 -03- 2016
DNo 128/08.00.00/2016	

LAUSUNTOPYYNTÖ JÄSENKUNNILLE HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN JOUKKOLIIKENTEEN SUUNNITTELUOHJEESTA JA PALVELUTASOMÄÄRITTELYSTÄ VUOSILLE 2016 – 2021

Joukkoliikennelaki (869/2009) 4§ velvoittaa toimivaltaiset viranomaiset määrittelemään toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutason. HSL on toimivaltainen viranomainen Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan, Keravan, Kirkkonummen ja Sipoon alueella.

HSL-alueen aikaisempi palvelutasomäärittely on tehty vuosille 2012 - 2015, jonka voimassaoloa HSL:n hallituksen päätöksen (§ 167) mukaisesti jatkettiin 14.8.2016 asti. Samalla uusi 15.8.2016 voimaan tuleva HSL-alueen palvelutasomäärittely ja sen pohjana toimiva joukkoliikenteen suunnitteluohje päätettiin lähettää jäsenkuntiin lausunnoille kevään 2016 aikana.

HSL:n jäsenkunnilla on nyt mahdollisuus ottaa kantaa alueidensa palvelutasomuutoksiin sekä suunnitteluohjeen muutoksiin 20.5.2016 mennessä.

Joukkoliikenteen suunnitteluohje

Joukkoliikenteen suunnitteluohje on tehty palvelutason määrittämiseen erityyppisten alueiden ja aluekeskusten sekä Helsingin keskustan välisillä yhteyksillä HSL-alueella. Ohjetta käytetään joukkoliikennelain 4 §:ssä tarkoitettuun joukkoliikenteen palvelutason määrittelyyn HSL-alueella.

Suunnitteluohjeessa määritetään eri palvelutasoluokkien merkitykset vuorovälien, kävelyetäisyyksien sekä yhteysväli vaatimusten suhteen seitsemäntasoisella luokittelulla.

Nykyisin käytössä oleva HSL:n suunnitteluohje on vahvistettu vuonna 2011. Päivitettyyn suunnitteluohjeeseen on tehty muutoksia jotka perustuvat HSL:n vuonna 2014 hyväksytyyn strategiaan sekä HLJ 2015 mukaisiin tavoitteisiin. Päivitetty suunnitteluohje on lausuntopyynnön liitteenä 1.

Merkittävimmät muutokset koskevat suunnitteluperiaatteita sekä alempien palvelutasoluokkien yhteysväli vaatimuksia. Uuden tavoitteen mukaan HSL-

22.03.2016

133/07.71.710/2016

alueella tavoitellaan mahdollisimman selkeää ja houkuttelevaa joukkoliikennelinjastoa, jossa tarjontaa pyritään keskittämään tiheän palvelun joukkoliikennekäytäviin. Tällä edistetään verkostomaisen runkolinjoihin tukeutuvan joukkoliikennejärjestelmän muodostumista. Keskitetty linjasto pidentää paikoittain kävelymatkoja, mutta tätä kompensoi tiheimmät vuorovälit. Kävelyetäisyyksien tulee silti pysyä jo voimassaolevan suunnitteluohjeen mukaisissa rajoissa, eikä näihin ole tehty muutoksia.

Asuinalueilta on jatkossakin oltava vaihdoton joukkoliikenneyhteys ensisijaisesti omaan alue- tai paikalliskeskukseen, mutta mikäli alueen asukkaiden pääasiallinen asiointi kohdistuu muualle kuin omaan keskukseen voidaan yhteys järjestää myös vaihdollisena.

Alimpien palvelutasoluokkien (*, *-) yhteys omaan alue- tai paikalliskeskukseen voi jatkossakin perustua järjestettyyn vaihtoon jossa bussit odottavat toisiaan, mutta myös liityntäyhteys raide- tai runkoliikenteeseen hyväksytään.

Lisäksi vuorovälivaatimuksia on yhdenmukaistettu ja kapasiteettimitoituksen periaatteita tarkistettu. Nykyisin käytössä olevassa suunnitteluohjeessa vuorovälivaatimukset on luokiteltu liikennöintimuodoittain, mutta jatkossa erittelyä ei tehdä.

Seudullisesti merkittävien työpaikka- liikenne- ja palvelukeskittymäluokittelusta (TPP) on luovuttu. Nämä alueen luokitellaan normaalin palvelutasomäärittelyn yhteydessä.

Joukkoliikenteen palvelutasomäärittely HSL-alueella 2016 - 2021

Liikenneviraston ohjeen (7/2010) mukainen voimassaoloaika palvelutason määrittelylle on 3 - 8 vuotta. Tarve palvelutason määrittelyn tarkistamiselle voi syntyä maankäyttöön ja joukkoliikennejärjestelmään merkittävästi vaikuttavasta muutoksesta. HSL:n uusi palvelutasomäärittely on voimassa 15.8.2016 alkaen vuoteen 2021, joka mahdollistaa määrittelyn tarkistamisen kun Länsimetron jatke on valmistunut tai valmistumassa.

Alueellisten palvelutasojen luokittelu perustuu HSL:n Joukkoliikenteen suunnitteluohjeessa määritettyihin palvelutasoluokkiin, liikennöinti-aikoihin, vuoroväleihin, sekä yhteysvälivaatimuksiin. Luokittelulla määritetään kullekin alueelle vaadittu minimipalvelutaso.

Alueellisiin palvelutasoihin on tehty päivityksiä yhteistyössä kuntien joukkoliikenneasiantuntijoiden kanssa. Tarkka listaus muutoksista löytyy lausuntopyynnön liitteestä 3.

Muutoksissa alueiden palvelutasoja on päivitetty vastaamaan alueille tavoiteltavaa ja niillä pääosin jo toteutuvaa palvelua. Muutokset ovat tiiviissä yhteydessä toteutuneiden ja suunniteltujen maankäytön muutosten kanssa. Joillain alueilla palvelutasoja on rajattu nykyistä tarkemmin mukailemaan

22.03.2016

133/07.71.710/2016

todellista ja toteutunutta maankäyttöä. Tällöin palvelutasoluokitus on voinut myös laskea siellä missä nykyinen taso ei maankäytön ja kysynnän mukaan ole perusteltua.

Palvelutasoparannuksia on tehty alueilla joihin on rakentunut tai rakentumassa uutta ja tehokkaampaa maankäyttöä. Tehdyt palvelutasoparannukset eivät edellytä uutta lisärahoitusta joukkoliikenteeseen, sillä ne toteutuvat Länsimetron ja Kehäradan hankkeiden sekä näiden liityntälinjaston yhteydessä, tai muissa jo budjetoiduissa liikennöintimuutoksissa.

Lausunnot pyydetään toimittamaan 20.5.2016 mennessä osoitteella:
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
PL 100
00077 HELSINKI

Lisätietoja antaa:
Osaston johtaja Tero Anttila p. 050 380 7033
Ryhmäpäällikkö Jonne Virtanen p. 040 161 2173
Joukkoliikennesuunnittelija Aleks Manninen p. 040 554 3534

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihniemi
toimitusjohtaja

Tero Anttila
osaston johtaja

LIITE

1. Joukkoliikenteen suunnitteluohje
2. Joukkoliikenteen palvelutaso 2016 – 2021
3. Alueelliset palvelutasomuutokset kunnittain

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo